

Bakgrunn for vedtak

Uttak av vann fra Mistra til akvakultur

Rendalen kommune i Hedmark fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Rendalsfisk AS
Referanse	201605759-20
Dato	27. juni 2017
Notatnummer	KI-notat 20/2017
Ansvarlig	Gry Berg
Saksbehandler	Even Buvarp Helsingen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81

7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18

8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	2
Høring og distriktsbehandling	4
NVEs vurdering	7
NVEs konklusjon	10
Forholdet til annet lovverk	11
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	12

Sammendrag

Rendalsfisk AS søker om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å ta ut vann fra Mistra i Rendalen kommune. Bedriften planlegger å etablere et anlegg for oppdrett av røye ved Åkrestrømmen. Anlegget skal utformes som et resirkuleringsanlegg (RAS) og vil ha et relativt beskjedent vannforbruk på 33 l/s i forhold til produsert mengde fisk.

Rendalen kommune har ingen merknader til vannuttaket, men stiller spørsmål knyttet til planlagte infiltrasjonsløsning for avløpsvann. Åkrestrømmen vannverk er plassert nedstrøms på samme grusvifte og kommunen ønsker ikke forurensninger inn i grunnvannsbassenget. **Hedmark fylkeskommune** anser uttaket som lite og at det i liten grad vil ha konsekvenser for fisk i elva. Inntaket må sikres slik at fisk ikke kommer seg inn, og inntakspunktet må etableres slik at det ikke hindrer fiskens vandring. **Mistra Elvelag SA** mener planene virker greie så fremt de ikke medfører konsekvenser for økologien i Mistra og ikke påvirker fiskens vandring.

De fleste utbyggingsprosjekter vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til uttak av vann til produksjon av røye må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overstiger fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene, for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Rendalsfisk AS sitt planlagte anlegg vil føre til stor verdiskapning i regionen og for Rendalen kommune, både økonomisk og i form av nye arbeidsplasser. NVE vurderer at det omsøkte uttaket av vann er svært begrenset i forhold til vannføringen i Mistra, selv i perioder med lav vannføring. Det er derfor ikke ventet at tiltaket vil ha vesentlige negative konsekvenser for vassdraget. Ved at inntaket etableres som omsøkt, vil tiltaket ha svært begrensede konsekvenser for fisk og annet naturmangfold i elva. NVE mener fordelene i form av røyeproduksjon, arbeidsplasser og verdiskapning i regionen, overstiger ulempene tiltaket fører med seg for allmenne interesser.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Rendalsfisk AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til uttak av vann fra Mistra som omsøkt. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Rendalsfisk AS, datert 6.12.2016:

«Rendalsfisk AS ønsker å utnytte vannet i 002.JDZ Mistra elva i Rendalen kommune i Hedmark fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

I Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å ta ut inntil 2.000 (l/min) fra 002.JDZ Mistra elva og et maksimalt gjennomsnittlig uttak over året på 2,0 m³/min til Rendalsfisk AS sitt oppdrettsanlegg i Åkrestrømmen i Rendalen Kommune.*

Nødvendig opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning.»

Rendalsfisk AS, hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	550
Middelvannføring	m ³ /s	10,8*
Middelvannføring tørrår	m ³ /s	7,50
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	1,4*
5-persentil sommer (1/5-30/9)	m ³ /s	3,6*
5-persentil vinter (1/10-30/4)	m ³ /s	1,2*
Minste registrerte lavvannføring	m ³ /s	0,67
OPPDRETTSANLEGG		
Inntak	moh.	294
Avløp	moh.	294
Lengde på berørt elvestrekning		2
Lengde vannledning	m	1000
Antall vannledninger	stk	1
Vannledning, diameter	mm	160
Maksimalt vannuttak	l/s	33
Planlagt minstevannføring	l/s	0
Brukstid	%	100
Maksimalt antall smolt/fisk	mill. stk.	3,5

* - data fra NVEs målestasjon

Om søker

Søker er Rendalsfisk AS ved Norvald Illevold og Kjell Karlsen. Rendalsfisk har 5 aksjonærer hvor Taiga Invest AS eier 89,9 % av aksjene.

Bedriften planlegger landbasert produksjon av røye på Åkrestrømmen i Rendalen kommune. I første byggetrinn planlegges det en produksjon på ca. 1000 tonn, men i henhold til søknadsskjema etter akvakulturloven er det planlagt en produksjon på inntil 2275 tonn med 3,5 mill. rogn/ynge og hold av 4000 stamfisk. Anlegget skal på sikt holde hele fiskens livssyklus fra stamfisk til matfisk. Det er også planlagt foredling av matfisken ved anlegget.

Bedriften planlegger i starten å leie Rendalen Settefiskanlegg SA sitt anlegg som er ca. 2 km nord ved Åkeråa, og drifte dette parallelt med etableringen av anlegget på Åkrestrømmen. Når anlegget på Åkrestrømmen er ferdigstilt vil det tas stilling til om all produksjon skal flyttes dit, eller om noe av produksjonen, f.eks. stamfisk og rogn fortsetter i Rendalen Settefisk SA sitt anlegg.

Bedriften søker nå om tillatelse til vannuttak fra Mistra tilsvarende 33 l/s til drift av nytt anlegg på Åkrestrømmen. Vannet skal benyttes i et resirkuleringsanlegg (RAS) og vannbehovet for en produksjon på 1000 tonn er anslått til 1300 l/min (ca. 22 l/s).

Beskrivelse av området

Anlegget er planlagt plassert langs Engerdalsveien like øst for Åkrestrømmen gjenvinningsstasjon og ca. 250 meter syd for Mistras elvebredd. Området er delvis dekket med skog og høyspentlinjen (22 kV) mot Åkrestrømmen løper gjennom tiltaksområdet. Mellom anlegget og elva ligger et større grusuttak. Berggrunnen i området består i hovedsak av sandstein og kvartsitt. Løsmassene er i hovedsak elveavsetninger som vil drenere overflatevann godt.

Anlegget var i forbindelse med tidligere søknad planlagt øst for Misterøyteigen og nordøst for dagens regulerte område. Flyttingen medfører behov for noe lengre vannledning fra uttaket i Mistra.

Teknisk plan

Inntak

Vannuttaket er planlagt lokalisert rett overfor Kvernøya/Brukshammeren ca. 2 km ovenfor Mistras munning til Rena. På det stedet inntakskummen planlegges er sideterrenget tilnærmet flatt og ligger bare ca. 1 meter over elvevannet. Det er ikke noen form for forbygging i området.

Pumpestasjonen anlegges ved en kjørevei ned til elva og det anlegges sugeledning fra pumpestasjonen til inntakskummen i Mistra. Selve inntakskummen blir derved den eneste synlige installasjonen i elva. Kummen skal anlegges slik at den ikke er utsatt for krefter fra vannstrømmer eller isganger. Derfor skal den ikke stikke opp over elvebunnen, eller ut i elveløpet. Den skal heller ikke stikke over terrenget ved elvekanten. Kummen skal være av betong og være grovt perforert. Kummen skal omfylles med svært grove stein- og pukkmasser. Kummen vil derfor ikke bli synlig ved annet enn selve lokket.

Vannvei

Vannledningen fra inntakskummen til pumpehuset planlegges etablert med 160 mm nedgravde rør over en strekning på 75 meter. Fra pumpehuset til anlegget er det en strekning på ca. 900 meter. I følge

søknaden skal et 160 mm rør graves ned langs eksisterende vei og i skogsterreng fram til anlegget. Pumpehuset vil være ca. 6 m² og plasseres langs eksisterende vei.

NVE er usikker på om søker har endret planene for vannveien etter at anleggsområdet ble besluttet flyttet. Endelig plassering av rørgaten må avklares gjennom detaljplan.

Vannbesparende tiltak

Anlegget skal bygges som et resirkuleringsanlegg (RAS), og vil redusere vannbehovet betydelig. Vannforbruket vil variere noe over året, men vil være størst i mai og november da biomassen i anlegget er størst. Uttaket skal ikke overstige 33 l/s.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

I kommuneplanens arealdel for 2014-2026 for Rendalen kommune er anleggsområdet avsatt til akvakulturformål.

Det er utarbeidet en reguleringsplan (R40) for det aktuelle området, som ble vedtatt den 24.11.2011. Planen inneholder bl.a. hensynssoner mot høyspenningsanlegg og byggegrenser mot vei.

Verneplan for vassdrag

Mistra er vernet i Verneplan II for vassdrag. Vassdraget utgjør en viktig del av et rolig landskap fra øverst myrdekket fjell, deretter skog og myr, før utløp til Rena gjennom et trangt elvegjel. Stort naturmangfold knyttet til elveløpsform, geomorfologi og landform, botanikk, landfauna og vannfauna. Områdene ligger nært større tettsteder og friluftsliv er viktig bruk.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Rendalen kommune uttaler i brev av 29.3.2017:

«Vannuttaket fra Mistra på inntil 2880 m³ pr døgn skal benyttes til oppdrett av fisk og skal infiltreres i grunnen etter at det har vært benyttet i anlegget. Kommunen har ingen innsigelse til selve uttaket av vann. Derimot stiller vi spørsmålstegn ved infiltrasjonsløsning av forbrukt vann. Åkrestrømmen vannverk har grunnvannsbrønner nedstrøms i samme grusvifte som oppdrettsanlegget skal bygges på. Grunnen har stor infiltrasjonskapasitet og vi vil forsikre oss om at infiltrert vann ikke forurenses grunnvannsbassenget som forsyner Åkrestrømmen vannverk. Vannuttak Åkrestrømmen vannverk i 2016; 20 536 m³ med maks døgntuttak på 61 m³. Utslippstillatelsen til Rendalsfisk gikk ut i 2016 og i forbindelse med ny utslippstillatelse vil vi be om tredjepartskontroll av grunnundersøkelser og mulig påvirkning på grunnvannsbassenget.»

Sør-Trøndelag fylkeskommune uttaler i brev av 3.3.2017:

«Vurdering i forhold til laks- og innlandsfiskeloven og vannforskriften

Fylkeskommunen mener at vannuttaket er begrenset i forhold til samlet vannføring i Mistra og at vannuttaket som er omsøkt ikke vil ha noen negativ innvirkning på fisk i elva. Det er viktig at inntaket er tilstrekkelig sikret slik at fisk ikke kommer seg inn, samt at inntakspunktet og kummen er utformet slik at det ikke hindrer fiskens vandring eller på annen måte er til ulempe for fisk i elva.

Alle nye inngrep i vassdrag skal vurderes av beslutningstaker etter § 12 i vannforskriften. Fylkeskommunens vurdering er at vannuttaket ikke vil medføre negative konsekvenser for vannforekomsten.

Planfaglige forhold

Fylkesdirektøren har ingen vesentlige planfaglige merknader til saken.

Kulturvernaglige forhold

Oppdrettsanlegget ligger relativt tett inntil et gammelt vegfar (id nr. 127200/127206) som er automatisk fredet. Det må påses at det ikke foretas inngrep i selve vegfare eller dets sikringssone i forbindelse med tiltak i området. Det vises for øvrig til varslingsplikten etter kulturminneloven § 8, andre ledd dersom det skulle oppdages ikke kjente automatisk fredete kulturminner i forbindelse med tiltak som foretas i området.»

Mistra Elvelag SA uttaler i brev av 27.3.2017:

(...)

«Uttak av vann fra Mistra:

Ut ifra konsesjonssøknaden er det ingen endring i planlagt vannforbruket fra tidligere tillatelse. Vannforbruket er beregnet til i underkant av 0,5% av minste målte døgnvannsføring de siste 10 årene. Og normalt vil ikke dette gi merkbare endringer på vannføringen i Mistra.

Men Mistra Elvelag SA ber om at Rendalsfisk AS får klare føringer på når vannstanden avviker sterkt fra normal minstevannføring, må eventuelt uttaket av vann fra Mistra reduseres til et minimum eller stanses helt, slik at uttaket ikke er med på å skape unødvendige problemer for den viktige ørretbestanden i Mistra.

I tillegg er vi selvsagt opptatt av at det ikke under noen omstendigheter må «slå tilbake» vann brukt i oppdrettsanlegget tilbake til Mistra. Mistra Elvelag SA er naturlig nok veldig opptatt av at ikke eventuelle sykdommer eller smittefare kommer i kontakt med Mistra, hverken i inntaket eller ved utslipp.

Inntakskummen i Mistra:

Mistra Elvelag SA er opptatt av at inntakskummen faktisk blir liggende slik den beskrives i konsesjonssøknaden, slik at den blir minst mulig synlig. Det er også viktig at det under anleggsarbeidet blir vist aktsomhet både til terreng langs elva, selve elvebunnen og i nærheten av inntakskummen.

Utslipp av vann fra Rendalsfisk AS:

Mistra Elvelag SA registrerer at anlegget er planlagt som et resirkuleringsanlegg.

Mistra Elvelag SA regner med at det settes strenge miljømessige krav til anlegget, slik at det ikke vil forekomme utslipp fra anlegget, som igjen vil kunne påvirke vannkvaliteten nedstrøms anlegget. Og da selvsagt slik at ikke eventuelle sykdommer og smitte ikke kommer i kontakt med Mistra og andre vassdrag som har forbindelse med Mistra.»

I oversendelsen av merknader av 27.3.2017 informerer Mistra Elvelag SA om at de ikke er varslet om tiltaket og at de ønsker å ta saken opp på årsmøtet. Det ble derfor søkt om utsettelse av høringsfristen fram til 1. mai. NVE aksepterte en utvidelse av fristen som omsøkt. Bedriften har oversendt ytterligere kommentarer i brev av 26.4.2017:

(...)

«Mistra Elvelag SA avviklet årsmøte 26. april hvor denne saken ble behandlet. I forkant av selve årsmøtet var Rendalsfisk AS invitert til å informere om prosjektet. John Fiskvik møtte fra Rendalsfisk AS og informerte om prosjektet og svarte på spørsmål fra medlemmene i Mistra Elvelag SA.

I tillegg til de uttalelsene som styret allerede har sendt inn i sakens anledning, datert 27. mars 2017, vedtok årsmøtet flg. Tilleggscommentar til konsesjonssøknaden:

Mistra Elvelag synes Rendalsfisk AS sine planer virker greie, såfremt tiltaket ikke medfører konsekvenser for økologien i Mistra, og som også innbefatter fiskens vandringer.»

NVE har også mottatt merknader fra **Olav Skulleberg** den 28.4.2017, uten at det er bedt om utsettelse av fristen for høringsuttalelser. Olav Skulleberg uttaler følgende:

«Mistra er en naturressurs som inngår i kategorien av nasjonale varig vernede vassdrag.

Etablering av et anlegg her for akvakultur-produksjon av fisk, slik som konsesjonssøknaden fra Rendalsfisk AS til NVE behandler saken, bryter med dette formålet. Belliggenhet, virksomhetens dimensjon, perspektivet som tegnes av foretakets operasjon og utvikling med bruk av Mistra, er forhold som tilser at valget av sted for tiltaket er uforsvarlig og lite forutseende.

Alternative lokaliteter tiltenkt eventuell akvakulturproduksjon av fisk i Hedmark trenger å utredes og vurderes for habilitet på en helhetlig måte. Dette bør danne kunnskapsgrunnlag for bestemmelse om realisering av større akvakulturanlegg i Glommas nedbørsfelt i Østerdalen.

Vedlagt brevet følger et notat hvor mine synspunkter på saken blir poengtert»

Det vedlagte notatet er datert 18.4.2017 og adressert og oversendt Mistra Elvelag SA ved leder Rolf Brennodden i forkant av deres årsmøte.

Tilleggsopplysninger

De innkomne merknadene ble oversendt søker for kommentarer den 28.4.2017, foruten brevet fra Olav Skulleberg som ble mottatt i etterkant. Rendalsfisk AS informerer i e-post av 2.5.2017 om at de har sendt egne brev til Rendalen kommune og Mistra Elvelag for å følge opp merknadene videre. I forhold til kommunens merknader har Rendalsfisk AS iverksatt undersøkelser av grunnvannsbassenget ved å bore prøvebrønner og få utført analyser av hydrogeolog. Endelig rapport foreligger ikke. Bedriften har

også besøkt Mistra Elvelag i forbindelse med deres årsmøte og informert om planene på Åkrestrømmen.

NVEs vurdering

NVE har mottatt en søknad fra Rendalsfisk AS om uttak av vann fra det vernede vassdraget Mistra i Rendalen kommune.

NVE ga i 2009 konsesjon til tilsvarende uttak som nå omsøkt, men bedriften overholdt ikke byggefristen og konsesjonen falt dermed bort i 2012. I forhold til daværende konsesjon er anlegget flyttet noe sørvest, det skal benyttes resirkuleringsteknologi og planlagt produksjon er vesentlig større.

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Rendalsfisk AS har i søknaden delvis benyttet tall fra NVEs kartverktøy NEVINA for å beregne vannføringen i Mistra og delvis tall som NVE ikke kjenner opphavet til. NVE har en vannføringsstasjon ca. 1 km oppstrøms det planlagte inntaket ved Mistra bru. Rendalsfisk AS har lagt ved tabell med månedsmiddelvannføring fra denne stasjonen i perioden 2005-2015.

NVE har tatt utgangspunkt i data fra målestasjonen på Mistra bru i vår vurdering av uttaket og det er disse verdiene det er vist til under.

Rendalsfisk AS planlegger å utnytte et nedbørfelt på 550 km² ved inntaket og middelvannføringen er målt til 10,8 m³/s. Effektiv innsjøprosent er på 0,1 % og nedbørfeltet har en breandel på 0 %.

Avrenningen varierer noe fra år til år med dominerende høst- og vårflom. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er målt til henholdsvis 3,6 og 1,2 m³/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er målt til 1,4 m³/s.

Det er ikke foreslått å slippe minstevannføring i forbindelse med uttaket. Med en maksimal slukeevne tilsvarende 0,3 % av middelvannføringen og 2,3 % av alminnelig lavvannføring er det ikke ventet at uttaket vil påvirke vannføringen i vassdraget vesentlig, selv ved lav vannføring i Mistra.

Naturmangfold

Det er ikke registrert sårbare eller truede arter innenfor det planlagte tiltaksområdet. Flora og fauna i tiltaksområdet er triviell og vanlig for området. Tiltaket antas å ikke ha noen merkbare virkninger for flora og fauna.

Fylkesmannen i Hedmark har i forbindelse med NVEs vurdering av tilsvarende tiltak i 2009 uttrykt bekymring for om tiltaket gir endrete forhold for storørretstammen fra Storsjøen som benytter Mistra som gyteområde. NVE vurderer det omsøkte vannuttaket som så lite i forhold til alminnelig lavvannføring og minste målte vannføring i Mistra, at det er lite sannsynlig at vannuttaket vil påvirke storørretstammen.

NVE antar at installasjonene i elva ikke vil påvirke livet i elva slik de er planlagt utformet, men det må utvises forsiktighet i anleggsfasen, slik at det ikke føres sedimenter ut i elva som ødelegger gytesubstrat eller andre næringsområder for fisk og bunndyr. NVE mener at dette bl.a. kan gjøres ved å legge restriksjoner på når anleggsarbeidene i tilknytning til elveløpet kan gjennomføres.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om uttak av vann til produksjon av røye legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 7.3.2017. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

Uttak av vann som omsøkt fra Mistra vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

NVE har også sett påvirkningen fra Rendalsfisk AS sitt anlegg i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet. Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap/friluftsliv/brukerinteresser

Tiltaksområdet ligger i tett tilknytning til eksisterende industriområde og er avsatt til akvakultur.

Anlegget og planlagt rørtrasé til inntaket i Mistra, strekker seg over flere kartlagte friluftsområder og berører det vernede vassdraget Mistra.

Mistra ble vernet i 1980 gjennom verneplan II, og bakgrunnen for vernet er bl.a. stort naturmangfold og friluftsliv. NVE vurderer det omsøkte tiltaket til å ha begrenset effekt på verneformålet. Uttaket av vann er svært begrenset i forhold til elvas vannføring, selv i lavvannsperioder. Videre er uttaket plassert langt ned i vassdraget, ca. 2 km før samløpet med Rena, og NVE vurderer konsekvensene av uttaket og fraføring av vann på denne strekningen til å være begrenset. I forbindelse med anleggsarbeid i Mistra ved etablering av inntaket må det tas hensyn til bl.a. fisk og annet naturmangfold. Dette må avklares videre gjennom detaljplaner som skal godkjennes av NVE.

Området inngår i Kvernesmoa/Lomnessjøen og Åkrestrømmen friluftsområder som ifølge Naturbase er mye brukte nærturterreng gjennom hele året. Begge områdene er verdisatt som svært viktig. NVE antar at påvirkningen på disse i hovedsak vil forekomme i forbindelse med anleggsfasen.

Den sørlige delen av Mistra, fra Grønholmen og ned til utløpet, er karakterisert som strandsone med tilhørende sjø og vassdrag. Området er verdisatt som svært viktig og er et mye brukt område til

opplevelser, fiske og rekreasjon. Det er ikke ventet at inntakskummen vil ha særlige negative konsekvenser for dette området.

Pilegrimsleden (Østerdalsleden) passerer ca. 30 meter nord for det regulerte området. Da det foreligger byggegrenser i reguleringsplanen vil selve anlegget bli liggende noe lenger unna. Vannledningen inn til anlegget vil trolig måtte krysse leden og gjøre denne noe vanskelig framkommelig i en kort periode i den tiden rørene graves.

Vannuttaket vil bli liggende i nærheten til Rosemaries kilde. På grunn av flyttingen av anlegget i forhold til tidligere plan vil tiltaket ikke berøre kilden direkte.

Detaljert trase og tidspunkt for etablering av kum og vannledning må avklares gjennom detaljplan.

Kulturminner

I henhold til Kulturminnesøk (3.5.2017) er det ikke registrert kulturminner innenfor det planlagte tiltaksområdet. Det er potensial for å finne automatisk fredete kulturminner nær Mistra. Behov for videre undersøkelser forutsettes avklart med kulturminnemyndighetene før innsending av detaljplaner.

Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

Infiltrasjonsanlegget er tenkt plassert ca. 10 meter høyere i terrenget enn normalvannstand i Mistra. Ut fra dette mener NVE at det er meget lite sannsynlig at en oversvømmelse av infiltrasjonsbassengene kan forekomme. Anlegg plassert i tilknytning til elva og elvesletten kan bli utsatt for store påkjenninger ved isgang i elva. Dette er forhold det må tas hensyn til i detaljplanleggingen av anlegget. Det omsøkte vannuttaket er så lite at det antas å ikke ha noen påvirkning på vanntemperaturen eller lokalklima.

Grunnvann, flom og erosjon

Vannuttaket er så lite at det antas å ikke ha noen påvirkning på grunnvannet. Mistra er sedimentførende og det er kjent erosjonsproblematikk i vassdraget. Plasseringen av inntakskum må planlegges slik at den ikke virker som en sedimentfelle. Inntakskummen må også anlegges slik at den ikke medfører økt fare for erosjon i elvekanten. Flomsletten hvor inntakskummen er planlagt plassert er antatt aktiv, og pumpehuset må plasseres så høyt i terrenget at det ikke blir påvirket av normalflom. Med ivaretagelse av disse hensyn ved utarbeidelse av detaljplaner som skal godkjennes av NVE, mener vi at tiltaket ikke vil gi noen endring i flom- og erosjonsproblematikk på stedet.

Samfunnsmessige fordeler

Tiltaket gir anledning til økt lokal aktivitet og verdiskaping og bidra til lokal næringsutvikling. Avhengig av foredlingsgrad vil tiltaket sysselsette 10-20 personer.

Oppsummering

De fleste utbyggingsprosjekter vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til vannuttak til landbasert oppdrett må de samlede ulempene ved tiltaket ikke være av et slikt omfang at de overstiger fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som en del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Rendalsfisk AS sitt planlagte anlegg vil føre til stor verdiskaping i regionen og for Rendalen kommune, både økonomisk og i form av nye arbeidsplasser.

NVE vurderer at det omsøkte uttaket av vann er svært begrenset i forhold til vannføringen i Mistra, selv i perioder med lite tilsig. Det er derfor ikke ventet at tiltaket vil ha vesentlige negative konsekvenser for vassdraget.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Rendalsfisk AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til uttak av vann fra Mistra som omsøkt. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggsaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder standardvilkår som etter vilkårenes post 5 gir vassdragsmyndighetene, Miljødirektoratet/Fylkesmannen, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannuttak

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra NVEs målestasjon på Mistra bru og lagt til grunn for NVEs konsesjon:

		Mistra
Middelvannføring	m ³ /s	10,8
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	1,4
5-persentil sommer	m ³ /s	3,6
5-persentil vinter	m ³ /s	1,2
Maksimal slukeevne	l/s	33
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	0,3

Vannuttak

Rendalsfisk AS søker om et maksimalt vannuttak fra Mistra på 33 l/s (2 m³/min).

Tiltakshaver har ansvar for å tilpasse vannuttaket og produksjon slik at vannressursen forvaltes på en bærekraftig måte.

Det skal monteres vannmåler ved inntaket til anlegget og vannuttaket skal loggføres kontinuerlig. Data må kunne legges fram for NVE på forespørsel.

Slipp av vann

Det er ikke planlagt slipp av minstevannføring i forbindelse med uttaket fra Mistra. Mistra Elvelag SA viser til at det må pålegges at uttaket reduseres eller stanses i perioder hvor vannstanden avviker sterkt fra normalvannføringen. Da uttaket utgjør en svært liten del av elvas vannføring er det ikke ventet at uttaket vil få konsekvenser for vassdraget selv i perioder med lav vannføring. NVE har derfor ikke stilt krav til minstevannføring.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs miljøtilsyn og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang. Selskapet skal skriftlig varsle NVE om når konsesjonen etter vannressursloven blir tatt i bruk.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	Inntaket skal plasseres direkte i elvesletta og i plan med denne slik at det til enhver tid kommer vann til kummen. Kummen skal anlegges slik at den ikke er utsatt for krefter fra vannstrømmer eller isganger. Derfor skal den ikke stikke opp over elvebunnen, eller ut i elveløpet. Den skal heller ikke

	stikke over terrenget ved elvekanten. Nøyaktig plassering og utforming av kummen skal avklares gjennom detaljplanen.
Vannvei	Søknaden oppgir at rørgaten skal graves ned mellom inntakskum og pumpehus. Rørgaten skal ifølge søknaden graves ned fra pumpehus og til anlegget langs eksisterende vei og i skogsterreng. Eksakt plassering skal avklares gjennom detaljplan.
Vannuttak	Søknaden oppgir et maksimalt vannuttak på 33 l/s.
Annet	Plassering av evt. massedeponi og bruk av masser må avklares med kommunen, slik at dette er klart før godkjenning av detaljplanen. Detaljplanen skal sendes Rendalen kommune for uttalelse før endelig godkjenning. Eksisterende terreng og vegetasjon skal tas vare på i størst mulig utstrekning. Anleggsarbeid skal gjennomføres med henblikk på å unngå skadelig partikkelavrenning til elva og gjennomføres på den tid av året hvor påvirkningen på fisk og bunndyr blir minst mulig.

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen og Sametinget for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.